

Notitie

Aan
Gemeente Schiedam, t.a.v. Martijn Kap

Kopie aan

Datum	Documentnummer	Project	Auteur
7 juli 2014	21796974		L.C. Luijendijk

Onderwerp
Externe veiligheid woningbouwlocatie Ventura

Inleiding

De gemeente is bezig met het bestemmingsplan Ventura. Dit plan voorziet in de ontwikkeling van een woningbouwlocatie aan de oostzijde van sportpark Harga. In onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven. Met het plan wordt de bouw van circa 150 overwegend grondgebonden woningen mogelijk gemaakt. De gemeente heeft de DCMR verzocht te adviseren over het aspect externe veiligheid.

Toetsingskader

Het toetsingskader voor het aspect externe veiligheid wordt onderscheiden in een toetsingskader voor inrichtingen en een toetsingskader voor transport.

Inrichtingen

Voor inrichtingen, die op grond van hun activiteiten relevant zijn voor de externe veiligheid, is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van belang. Dit besluit is per 26 oktober 2004 in werking getreden. Het Bevi stelt onder andere dat het aspect externe veiligheid moet worden betrokken bij het vaststellen van bestemmingsplannen en afwijkingsbesluiten.

In het Bevi wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Voor het PR is een maximaal toelaatbaar niveau van 10^{-6} per jaar vastgesteld, dat in nieuwe situaties niet mag worden overschreden. Kwetsbare functies mogen in principe niet voorkomen binnen de PR 10^{-6} contour. Het gaat dan om functies en objecten waar zich personen gedurende een langere tijd kunnen bevinden. Het GR drukt de theoretische kans per jaar uit dat een groep mensen van een bepaalde omvang komt te overlijden als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het groepsrisico geldt een oriëntatiewaarde. De gemeente heeft een verantwoordingsplicht als het groepsrisico toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Tegelijkertijd met het Bevi is de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) in werking getreden waarin onder meer veiligheidsafstanden tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zijn opgenomen voor categoriale bedrijven zoals LPG-tankstations. Voor bedrijven die niet onder de Revi vallen worden de veiligheidsafstanden bepaald in een kwantitatieve risicoanalyse (QRA).

Transport

Voor transport van gevaarlijke stoffen (wegtransport, watertransport, spoortransport en buisleidingtransport) gelden het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het Bevt is sinds november 2013 van kracht, maar nog niet in werking getreden. Dit zal dit jaar gebeuren, daarom wordt hierin in dit advies op geanticipeerd. Het Bevt vormt het wettelijk kader voor het Basisnet weg, water en spoor.

In het Bevt zijn grens- en richtwaarden opgenomen voor het PR. In nieuwe situaties is de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare objecten 10^{-6} per jaar; voor beperkt kwetsbare objecten in nieuwe situaties geldt een richtwaarde van 10^{-6} per jaar. Voor routes die tot het basisnet behoren, moet de basisnetafstand in acht worden genomen. Deze afstand geeft de maximale 10^{-6} contour voor het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen weer.

In de Bevt is vastgelegd dat in de toelichting bij een besluit moet worden ingegaan op de mogelijkheden tot voorbereiding en bestrijding van rampen en de mogelijkheden voor personen om zichzelf in veiligheid te brengen, indien dit besluit is gelegen binnen het invloedsgebied¹ van een transportroute waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Een verantwoording van het groepsrisico is nodig voor het gebied dat op minder dan 200 meter van een route of tracé ligt (het groepsrisico-inventarisatiegebied), tenzij het groepsrisico lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde en het groepsrisico niet meer dan 10% toeneemt.

Per 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van kracht geworden. Dit besluit geeft milieukwaliteitseisen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door

¹ In de Rijnmondregio wordt hiervoor in overleg met de VRR de zogenaamde C-zone gehanteerd, die door de VRR is aangeleverd.

buisleidingen en regelt onder andere het actualiseren van ruimtelijke reserveringen voor buisleidingen in bestemmingsplannen en de voorbereiding op calamiteiten. In het Bevb worden plaatsgebonden risicocontouren en groepsrisico verantwoording gedefinieerd voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen. In het Bevb is sprake van drie groepen buisleidingen te weten aardgasleidingen, vloeibare brandstof leidingen en de overige leidingen. In het Bevb is een verplichting opgenomen om buisleidingen in bestemmingsplannen op te nemen. Ook is een verplichting opgenomen dat buisleidingen binnen 5 jaar in alle bestemmingsplannen van Nederland opgenomen dienen te worden. Op basis van artikel 13 wordt een belemmeringenstrook voorgeschreven van 5 meter waarin het oprichten van nieuwe bouwwerken wordt verboden en waarbinnen een vergunningstelsel van toepassing moet zijn.

EV-visie gemeente Schiedam

In juli 2012 is de Visie externe veiligheid 2012-2020 (EV-Visie) vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de gemeente Schiedam om gaat met externe veiligheid in de periode tot 2020. Om externe veiligheid te verankeren binnen het gemeentelijk beleid is in de visie ondermeer een stappenplan opgenomen, waaraan ruimtelijke plannen kunnen worden beoordeeld. Een beoordeling volgens dit stappenplan maakt deel uit van dit advies.

Voor de EV-visie zijn de risicobronnen in en rond de gemeente Schiedam geïnventariseerd. Voor dit advies is van deze inventarisatie gebruik gemaakt. Daar waar door vernieuwde inzichten en/of gewijzigde omstandigheden risicobronnen of –afstanden zijn gewijzigd, is aansluiting gezocht bij de meest recente gegevens.

Risicobronnen

Op onderstaande uitsnede van de risicokaart is het plangebied weergegeven.

Uit de afbeelding blijkt dat het plangebied in de nabijheid ligt van de A20 en de A4. Beide rijkswegen worden gebruikt voor het transport van gevaarlijke stoffen.

Ten noorden van de A20 loopt een hogedruk aardgasleiding. Het invloedsgebied van deze leiding reikt niet tot het plangebied. Deze leiding wordt verder buiten beschouwing gelaten.

Aan de zuidkant van de A20 is een tankstation gesitueerd. Omdat dit station geen LPG verkoopt, is het Bevi niet van toepassing. Dit tankstation wordt verder buiten beschouwing gelaten.

Plaatsgebonden risico en plasbrandaandachtsgebied

De A4, A20 en de verbindingsweg hiertussen zijn aangewezen als basisnetroute. In onderstaande afbeelding zijn de relevante contouren van de A4 en de A20 en de verbindingsweg hiertussen weergegeven. Hierin is de basisnetafstand roze en het plasbrandaandachtsgebied rood. Het plasbrandaandachtsgebied is het gebied waarbij een plasbrand nog effect kan hebben. Beide contouren liggen ver van het plangebied. Er zijn derhalve geen directe belemmeringen voor dit plan. De oranje contour is het groepsrisico-inventarisatiegebied.

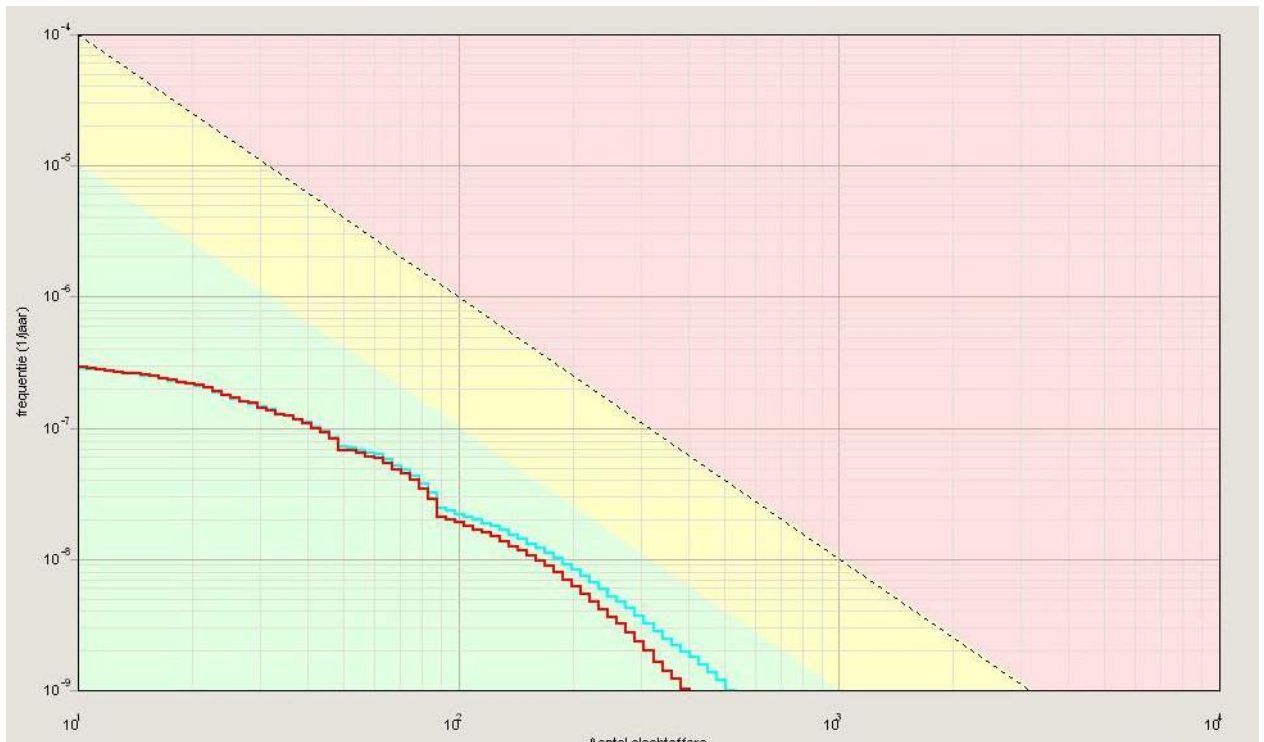

Groepsrisico

Het invloedsgebied van de beide snelwegen bedraagt 880 meter vanaf de as van de weg, op basis van het transport van toxische stoffen (LT2). Voor de berekening van het groepsrisico wordt alleen rekening gehouden met het Bleve-scenario (een vuurbal als gevolg van het falen van een tankauto met LPG). Het invloedsgebied voor dit scenario bedraagt 355 meter vanaf de as van de weg. De afstand van het plangebied tot de as van A4 is ongeveer 320 meter (voor de A20 is dit meer dan 500 meter). Het groepsrisico zal derhalve niet noemenswaardig stijgen als gevolg van dit plan.

Het groepsrisico in de huidige situatie bedraagt 0,03 maal de oriëntatiewaarde (rode lijn in onderstaande grafiek). Als rekening wordt gehouden met de geplande, maar nog niet gerealiseerde ontwikkelingen in de oksel van beide snelwegen (Sportplaza), dan stijgt het groepsrisico van 0,03 naar 0,04 maal de oriëntatiewaarde. Het groepsrisico is dus laag.

Omdat de ontwikkeling buiten de groepsrisico-inventarisatieafstand ligt, is er geen verantwoording van het groepsrisico nodig. Wel moet aandacht worden besteed aan mogelijke maatregelen voor zelfredzaamheid en bestrijding van rampen.

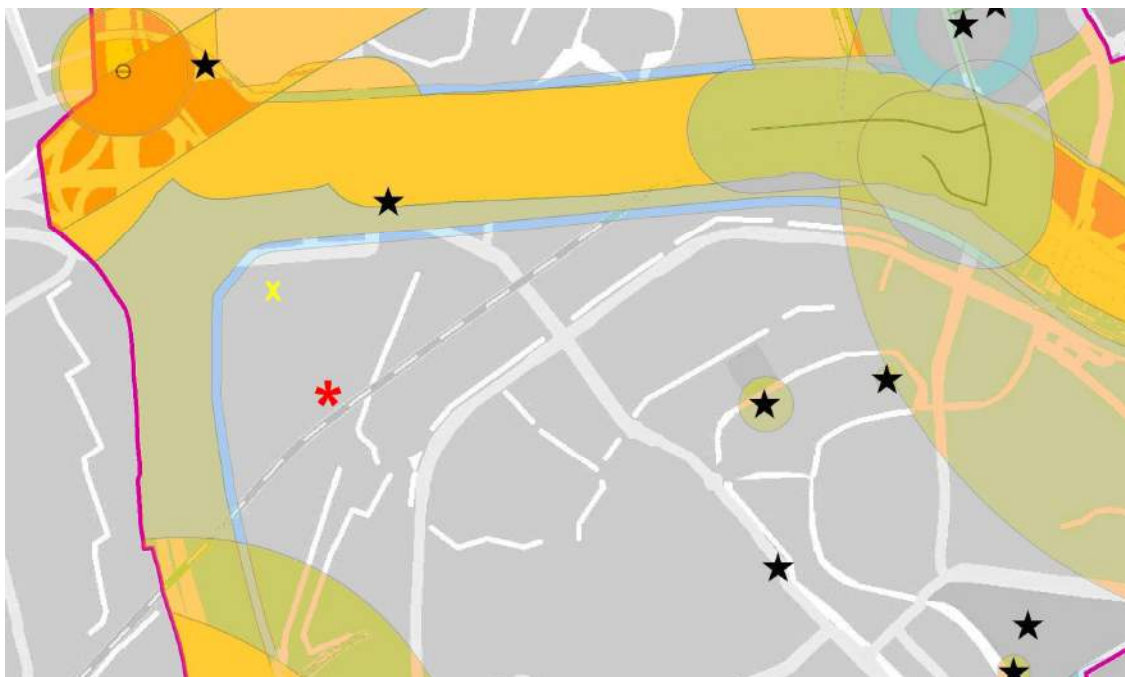
Beleidsvisie externe veiligheid

In juli 2012 is de Visie externe veiligheid 2012-2020 (EV-Visie) vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de gemeente Schiedam om gaat met externe veiligheid in de periode tot 2020. De ontwikkeling is getoetst aan de EV-Visie.

Beleid t.a.v. de groepsrisicoverantwoording

Het Schiedamse beleid onderscheidt drie situaties voor de verantwoording van het groepsrisico, afhankelijk van de hoogte van het groepsrisico en de ligging van het plan ten opzichte van de relevante risicobronnen. Om dit te bepalen moet het plan worden getoetst aan de twee signaleringskaarten, die in de visie zijn opgenomen.

In onderstaande afbeelding is een uitsnede van signaleringskaart I weergegeven. Het plangebied is met rood aangeduid. Hieruit blijkt dat het plangebied buiten de relevante zones ligt. Omdat de zones van signaleringskaart II kleiner zijn, ligt het plangebied hier ook buiten de zones.

Omdat het plan buiten de relevante zones ligt en het groepsrisico lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde kan volgens de EV-visie worden volstaan met een beoordeling van de maatregelen ter vergroting van de mogelijkheden voor zelfredzaamheid en rampenbestrijding. Hiervoor moet het plan worden getoetst aan het kwetsbaarheidszonemodel van de VRR.

Kwetsbaarheidszonemodel

De woningbouwlocatie ligt buiten de C-zones van zowel het worst-case als het meest geloofwaardige scenario voor hitte en toxische incidenten. De locatie ligt wel binnen het aandachtsgebied (D-zone). Dit houdt in dat de algemene maatregelen in acht moeten worden genomen, zoals:

- uitschakelbare mechanische ventilatie;
- (nood)uitgangen van de risicobron af gericht;
- twee volwaardige onafhankelijke ontsluitingsroutes aan twee zijden van het plangebied;
- optimale verkeerscirculatie binnen het plangebied;
- onbelemmerde toegankelijkheid hulpverleningsvoertuigen.

De realisatie van deze maatregelen moet in de regels van het plan worden geborgd. Dit kan door het in de bijlage voorgestelde artikel in de planregels op te nemen.

Conclusie

Het plangebied voor bestemmingsplan Ventura ligt binnen het invloedsgebied van de rijkswegen A4 en A20. De locatie ligt ruimschoots buiten de relevante basisnetafstanden, plasbrandaandachtsgebieden en de groepsrisico-inventarisatieafstanden van 200 meter. Het groepsrisico stijgt niet significant door deze ontwikkeling.

In de planregels moeten een aantal maatregelen worden geborgd ter verhoging van de zelfredzaamheid en de bestrijding van rampen. Een voorstel voor een artikel is in de bijlage opgenomen.

Het plan moet worden voorgelegd aan de VRR.

Regels om maatregelen te borgen in bestemmingsplan

Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)

a. Binnen de 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)' is de bouw of uitbreiding van (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichting niet toegelaten,

b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde onder a voor het bouwen van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen voor zover deze zijn toegelaten op grond van de regels van de andere bestemmingen waarmee de aanduiding 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)' samenvalt en vooraf advies wordt ingewonnen bij de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond.

c. Aan de afwijking kunnen uit het oogpunt van externe veiligheid in ieder geval voorwaarden worden

verbonden met betrekking tot:

1. de luchtdichtheid van constructies en gevels;
2. de afsluitbaarheid van ventilatiesystemen;
3. het van de risicobron afgekeerd zijn van de hoofdentrees of nooduitgangen van gebouwen

d. Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen door het geheel of gedeeltelijk verwijderen van de aanduiding 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)' voor zover een verandering in de externe veiligheidsnormering- en waardering daartoe aanleiding geeft.